

۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

تاثیر حق الزحمه حسابرسی بر اهرم مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

معصومه ابراهیمی مرمتی

کارشناس ارشد حسابداری دانشگاه سارویه شهرستان ساری

ایمیل Ebrahimi.mermeti@gmail.com

چکیده

هدف از انجام این تحقیق بررسی تاثیر حق الزحمه پرداختی بابت خدمات حسابداری و غیرحسابرسی بر تامین مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران برآمده است. تحقیق حاضر به لحاظ روش همبستگی و به لحاظ هدف تحقیقی کاربردی محسوب می شود. جامعه آماری تحقیق کلیه شرکتهای فعال در بورس اوراق بهادار تهران هستند و برای اخذ نمونه آماری از میان شرکتهای مذکور، ۱۱۷ شرکت فعال در خلال سالهای ۹۹-۱۳۹۵ به روش حذف سیستماتیک انتخاب شده تا فرضیه های تحقیق با استفاده از الگوی داده های تابلویی و روش رگرسیون چندمتغیره در نرم افزار ایویوز، مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد. نتایج به دست آمده نشان می دهد که حق الزحمه حسابداری تاثیر مثبت و معناداری بر تامین مالی دارد. در عین حال این تحقیق به وجود شواهدی مبنی بر تاثیر حق الزحمه خدمات حسابرسی بر اهرم مالی دست نیافته است.

کلمه های کلیدی: حق الزحمه خدمات حسابرسی، اهرم مالی، بورس اوراق بهادار

۱-مقدمه

استقرار یکی از گزینه های مطلوب برای مدیران است اما آنچه اعتباردهندگان در خصوص اعطای اعتبار برایشان دارای اهمیت است، توان پرداخت اصل و بهره وام توسط وام گیرنده است. بدین منظور اعتباردهندگان برای ارزیابی توان مالی شرکتهای صورت های مالی و به ویژه رقم سود آنها را مورد بررسی قرار می دهند. اما آنچه موجب نگرانی آنها در این زمینه می شود، امکان مداخله نادرست مدیریت در محاسبه سود است که باعث کاهش کیفیت سود گزارش شده می شود (فروغی و محمدی، ۱۳۹۱).

تامین مالی از طریق صرفه جویی مالیاتی و نرخ پایین تر آن در مقایسه با بازده سهامداران، راه حل مطلوب تری برای تامین مالی محسوب می شود. اما آنچه برای اعتباردهندگان در خصوص اعطای وام و اعتبار دارای اهمیت است، توان مالی و سوددهی شرکت است (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۶). عموماً یکی از راه هایی که اعتباردهندگان جهت ارزیابی توان پرداخت اصل و بهره وام به آن توجه می کنند صورتهای مالی و خصوصاً صورت سود و زیان و به ویژه رقم سود قبل از بهره است. اما آنچه موجب دغدغه خاطر اعتباردهندگان در استفاده از سود حسابداری شده است، محاسبه این رقم با استفاده از رویکرد تعهدی است. بر اساس این رویکرد، با تحقق درآمدها و وقوع هزینه ها و بدون توجه به مبادله وجه نقد، سود شناسایی می شود. لذا در محاسبه سود از پیش بینی ها و برآوردها استفاده می گردد که این امر دستکاری سود توسط مدیریت را امکان پذیر ساخته و کیفیت سود گزارش شده یعنی توانایی سود در پیش بینی جریان های نقدی آتی را مورد تردید قرار می دهد (شاکری، ۱۳۹۸).

اگر سود، جریان های نقدی آتی را به گونه ای دقیق تر پیش بینی نماید، اعتبار دهندگان ریسک کمتری خواهند داشت؛ زیرا می توانند ریسک قدرت پرداخت دیون را به گونه ای دقیق تر برآورد نموده و احتمال متضرر شدن خود را در اعطای نادرست اعتبار کاهش دهند. بنابراین اعتباردهندگان اطلاعات با کیفیت تر به ویژه سود با کیفیت و به دور از هرگونه دستکاری را برای ارزیابی اعتبار وام گیرندگان تقاضا می کنند (فروغی و محمدی، ۱۳۹۱).